

”DÆK” og ”INDKALD”

Kontroller, at hunden faktisk kommer, når du kalder, og ikke kun reagerer på ”vingebask” og klap på låret. Hunde reagerer mere på fysiske tegn end på det talte ord. Derfor kan du træne hjemkald uden ord, hvis du laver for eksempel ”vingebask” (som er meget synligt) eller klap på låret. Men husk også at træne hunden i den talte kommando.

Grunden til, at netop ”DÆK” og ”INDKALD” kædes sammen i denne artikel, er, at specielt disse to færdigheder ofte er årsag til mange frustrationer mellem hund og fører, når uddannelsen som jagthund skal hænge sammen hen mod slutningen af grundtræningen.

Tekst: Henrik Vestergaard Hove-Nielsen, jagthundekonsulent **Foto:** Flemming Højer

HUNDE: Indledningsvis vil jeg tage udgangspunkt i en udfordring, som jeg ofte er stødt på blandt kursisterne i vores jagtforeninger. En udfordring, som ofte giver instruktørerne ”grå hår på hovedet”. Mange instruktører ser frustrationen og irritationen i ansigtet på deres kursister, når de ved træningen udtrykker: ”Jamen den kan derhjemme!”. Det kan den helt sikkert, og derfor er det også en forståelig frustration, der kommer til udtryk, når hunden ikke vil gøre det rigtigt til træning.

Der er mange årsager til dette. Men jeg vil tage fat i to faktorer, som for de fleste er medvirkende årsager til, at

det fungerer hjemme og ikke på træningspladsen. Første årsag er, at når man i indlæringen af en grundfærdighed, eksempelvis dæk, træner i for hunden trygge og rolige omgivelser i hjemmet, så vil det at flytte øvelsen til andre vilkår med sikkerhed være en opgave, som hunden kan have svært ved at løse (eksempelvis flytte dæk fra hjemmet til dæk på træningspladsen). Specielt for unge hunde uden stor erfaring kan dette være en udfordring, idet der på træningspladsen er mange forstyrrende elementer, som ikke er til stede i hjemmet (andre personer, hunde, dufte, vand, vildt etc.).

En anden årsag er, at man som hundefører gerne vil vise instruktøren, og ikke mindst de andre kursister, hvor langt man er nået derhjemme. Det vil med andre ord sige, at man gerne vil vise det færdige resultat. For i begge tilfælde at have større sandsynlighed for succes, bør man dog gå et par skridt baglæns i øvelsen i stedet for at starte der, hvor man var kommet til.

Hvis man i hjemmet har lavet en ”perfekt” dækøvelse og kan gå 10 meter væk fra hunden, uden at den rejser sig, så bør man starte med et mindre krav, som man med rimelig sikkerhed ved, at hunden vil kunne klare uden at

lave fejl. Start med at dække hunden af to til tre gange uden at gå væk fra den. Dæk herefter hunden af, og start med at gå en eller to meter fra den. Som afslutning på øvelsen og for at vise, hvor langt man er kommet derhjemme, kan man så dække hunden af og gå fem til syv meter væk.

Indkald

Indkald synes for mange at være en nem øvelse, og det er det som udgangspunkt også. Men det er også en øvelse, som kan skabe frustrationer, når den medfører, at hunden løber hjem til føreren fra eksempelvis øvelsen "SIT", "STOP" eller "DÆK", uden at der er kaldt på den.

Den optimale og hurtigste indlæring på en kommando er, hvis kommandoen kommer nøjagtig samtidigt med, at adfærden indtræder. Når vi starter med indlæring af grundfærdigheder på en lille hvalp, vil indlæringen derfor være størst, hvis indkald (hundens navn) kommer i det sekund, hunden af sig selv vender rundt for at løbe hjem.

Det er dog vigtigt, at det samtidig har værdi at løbe hjem. Hvis det, man løber hjem til, er ingenting, så øger det ikke sandsynligheden for gentagelse. Hvis hunden derimod løber hjem til stor ros, glæde, godbid eller anden belønning, så vil det altid øge sandsynligheden for gentagelse.

I forbindelse med indkald bruger de fleste en "hjælper" ved med begge arme at lave tydelige "vingebask" afsluttende med klap på begge lår. Dette er en god hjælp, når hunden på jagt er kommet langt fra jægeren, og man gerne vil fange hundens opmærksomhed uden at råbe, så alle kan høre det. Det er vig-

tigt at huske på, at hunden som udgangspunkt prioriterer fysiske signaler frem for verbale kommandoer.

Derfor er det vigtigt med jævne mellemrum at kontrollere, hvad det er, hunden reagerer på. Jeg har flere gange lavet en øvelse, hvor hundeføreren med ryggen til hunden skal lave indkald. Flere hunde reagerer slet ikke på navnet, idet hjælperen mangler, nemlig "vingebask" med armene. På samme måde oplever jeg ofte, at hundeføreren ved indlæringen af indkald – uden at tænke over det – samtidigt laver en lille bevægelse med hånden eller et nik med hovedet. Når så denne "lille hjælper" ikke er synlig for hunden, ved den ikke, hvad den skal gøre, når der bliver kaldt.

Dæk

"DÆK" er en øvelse, der kan defineres som: "Læg dig ned, og bliv liggende, indtil jeg giver dig en anden kommando." "DÆK" bliver dog af mange hundeførere med små racer erstattet af "SIT", da det ikke giver mening i en jagsituation at dække en lille hund af i højt græs, idet den så ikke vil kunne orientere sig mht. hundeføreren eller jagten.

"DÆK" kan, som alle andre grundfærdigheder, indlæres på forskellig vis, men som tidligere nævnt, så sker indlæring bedst og hurtigst, hvis kommandoen kommer i det øjeblik, adfærden udføres. Hvis man er konsekvent i sin indlæring og har fokus på sin hund, vil man kunne udnytte, at hunden selv tilbyder adfærden. Alle hunde lægger sig ned mange gange i løbet af dagen. Hvis man som hundefører er opmærksom på dette og tilfører kommandoen

"DÆK" i samme øjeblik, som adfærden indtræder, vil der ske en sikker og hurtig indlæring.

Hvis man vil hjælpe hunden, så er "DÆK" en direkte forlængelse af "SIT". Når hunden sidder og kikker op på hundeføreren, føres hånden, eventuelt med en godbid eller andet af værdi for hunden, hurtigt og direkte forbi hundens snude og ned

på jorden. Hunden vil følge hånden, og fra "SIT" er der kun mulighed for at lægge sig. Nu er det så vigtigt, at hunden bekræftes i rigtig adfærd ved ros, godbid eller andet, som har værdi for hunden.

Hvis hunden ikke dækker på kommando, giver det ingen mening at trække hunden ned i line og halsbånd, indtil den ligger. Med dette opnår du kun et ringere forhold mellem hund og fører samt en usikker hund, hvor sandsynligheden for en sikker afdækning vil være væsentligt mindre, end hvis "DÆK" er indlært uden korrektion. Grunden til, at hunden ikke dækker af, er mere hundeføreren manglende evne til at indlære kommandoen "DÆK", end det er hundens manglende evne til at efterkomme den.

Indkald fra "DÆK"

Jeg har ofte oplevet, at "DÆK" eller "SIT" bliver brugt i forbindelse med indkald, idet det er nemmere for hundeføreren at træne indkald, når hunden bliver siddende eller liggende. MEN tænk lige over, hvilken skjult læring der sker.

Hver gang du kalder din hund hjem fra "DÆK" eller "SIT", udtrykker du også overfor hunden, at det er i orden at flytte sig. Det konflikter så senere i indlæring af "stopfløjt" eller "dæk på afstand", idet mange hunde konstant ligger/sidder med forventningen om at blive kaldt hjem og derfor flytter sig uden tilladelse.

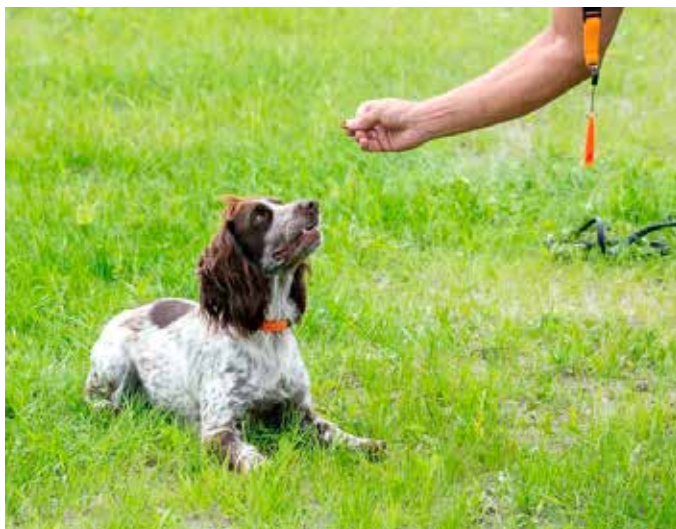
Kontroller

I indlæringen af "DÆK" eller "SIT" går jeg altid tilbage til min hund 99 ud af 100 gange og roser den for at blive siddende eller liggende. Dette gør jeg ved at give den en godbid. Denne godbid giver jeg ved afdækning kun mellem hundens forben, således at hunden aldrig oplever, at det er i orden at flytte sig op til hånden for at tage selv-

1 ud af 100 gange kalder jeg på min hund fra "DÆK" – alene for at kontrollere, at den kommer på indkald. På den måde får du en hund, der er sikker i afdækning eller "SIT".

Indkald indlæres under luftturen, eller når hunden løber frit rundt i forbindelse med træningen hjemme. Alternativt bruger jeg en hjælper, som holder hunden, mens jeg løber væk. Dette medfører også et hurtigere og mere direkte løb hjem til mig.

hvh@jaegerne.dk

Gå tilbage til hunden 99 ud af 100 gange, så den bliver sikker i sin afdækning.